

Jatkuvan oppimisen uudistushanke

Parlamentaarisen jatkuvan oppimisen uudistusryhmän kokous

Aika Tiistai 4.10.2022 klo 8.15-9.45
Paikka Eduskunta kabinetit 1 ja 2 ja Microsoft Teams

1 Kokouksen avaus (liite 1)

Puheenjohtaja Li Andersson avasi kokouksen klo 8.20. Puheenjohtaja totesi alkuun, että tiukan aikataulun vuoksi hän toteaa alussa ajankohtaiset asiat ja niistä voidaan käydä muissa asioissa keskustelua, jos aikaa jää. Talousarvioesityksessä ehdotetaan panostuksia osaavan henkilöstön saatavuuteen muun muassa hoiva-alalla. Ensi vuodelle hoiva-avustajien koulutukseen ehdotetaan lisättäväksi yhteensä 18,6 milj. euroa, josta Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen momentille 10,8 miljoonan euroa ja ammatillisen koulutuksen valtionosuusmomentille 7,8 milj. euroa. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintamenoihin ehdotetaan myös 5,5 miljoonaa euron lisäystä ukrainalaisille kohdennettaviin koulutuksiin. Kansainvälinen aikuisten taitotutkimus PIAAC on käynnistynyt ja tulokset saadaan seuraavalla hallituskaudella. Eduskunnalle on annettu ja tullaan antamaan useita hallituksen esityksiä syksyn aikana, jotka liittyvät mm. osaamisen tietovarantoihin, työttömien opiskelumahdollisuuksiin, TE-palveluiden järjestämiseen ja kotoutumispalveluiden uudistamiseen. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus avaa syksyllä useita rahoitushakuja esimerkiksi vihreään siirtymään, energian tuotantoon, rakennemuutos- ja ylitarjonta-aloihin ja Ukrainan tilanteen vaikutuksiin liittyvien koulutusten toteuttamiseksi. Lisäksi palvelukeskus hankkii hakevan toiminnan palveluja ja niihin liittyen kaksi tutkimusta.

2 Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin.

3 Edellisen kokouksen muistio (liite 2)

Edellisen kokouksen muistioon ei ollut huomautettavaa.

4 Toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeen loppuraportti jatkuvan oppimisen näkökulmasta (liite 3)

Neuvotteleva virkamies Ville Heinonen opetus- ja kulttuuriministeriöstä esitteli toisen asteen kehittämishanketta. Kehittämishanke etenee kolmessa vaiheessa, joista ensimmäisessä laadittiin hallituksen esityksen luonnos, toisessa vaiheessa julkaistiin loppuraportti ja kolmas vaihe jatkuu koko 2020-luvun. Loppuraportti, joka julkaistiin 27.9., käy läpi vaihtoehtoja toiminnan ohjauksen uudistamiseksi vastaamaan toimintaympäristön muutoksia. Raportti toimii keskustelun avauksena ja siinä esitetään 14 periaatetta jatkotyölle. Jatkuvan oppimisen osalta keskeinen asia on rahoituksen uudistaminen, jossa tavoitteena on yksinkertaistaa rahoitusta, tukea jatkuvan oppimisen tavoitteita ja huomioida myös tutkinnon osaa pienemmät osuudet.

Keskustelussa nostettiin esiin pienten lukioiden asema ja pyydettiin tarkennuksia järjestäjäjärakenteen kehittämisen periaatteisiin. Periaatteissa linjataan muun muassa, että ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen saavutettava ja laadukas tarjonta on turvattava eri puolilla maata, monialaista tarjontaa on oltava saatavilla, jota täydentävät vahvat erikoistuneet toimijat ja koulutuksen järjestäjäverkon kehittämisestä päättävät koulutuksen järjestäjät siten, että ne vastaavat alueiden koulutus-, osaamis- ja sivistystarpeisiin. Lisäksi keskustelussa nousi esiin digitaalisuuden hyödyntämisen mahdollisuudet esimerkiksi vapaavalintaisissa opinnoissa tai kielivalikoiman laajentamisessa.

5 Korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia, luonnos (liite 4)

Opetusneuvos Ulla Mäkeläinen opetus- ja kulttuuriministeriöstä esitteli korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategian luonnosta, joka on lähdössä lausuntokierrokselle saman viikon aikana. Strategiassa on 3+1 toimenpidekokonaisuutta: selkeä asiantuntijana kehittymisen ja pätevoitymisen polku, korkeakoulutuksen avoimuus lisää jatkuvan oppimisen saavutettavuutta, TKI-ratkaisuja oppivien työyhteisöjen uudistumiseen sekä digitaalinen palveluympäristö kohtaamispaikaksi.

Keskustelussa kiitettiin laajasti strategialuonnosta ja todettiin sen kattavan keskeisiä asioita. Keskustelussa nousi esiin kysymys koulutussisältöjen määrittäjästä. Todettiin pienten osaamiskokonaisuuksien lähtevän työelämän tarpeista. Nostettiin esiin tarve kannustaa henkilöitä korkeakoulutukseen kaksinkertaisen toisen asteen tutkinnon sijaan sekä tarpeet vahvistaa akateemisia valmiuksia, johon esitys valmentavan koulutuksen laajentamisesta voisi toimia ratkaisuna. Keskustelussa tuotiin myös esiin, että meillä tulee olla kyky vastaanottaa halutut työperäiset maahanmuuttajat ja tarve kolminkertaistaa kansainväliset opiskelijat. Keskustelussa korostettiin korkeakoulujen avautumisen tärkeyttä ja toivottiin työelämälähtöisyyden lisäämistä esimerkiksi erillisen rakenteen kautta. Lisäksi kiitettiin TKI-toiminnan nostamisesta jatkuvan oppimisen kehittämisen keskiöön ja tuotiin esiin sen tarvitsemien osaajien mittava määrä. Keskustelussa nousi esiin strategiaan toteuttamiseen tarvittavat lisäresurssit, joita olisi tarkoitus saada erityisesti rahoituspohjaa laajentamalla.

6 Jatkuvan oppimisen koulutusmarkkinat Suomessa (KARMA) (liite 5 ja 6)

Kirsi Siltanen, MDI

Kirsi Siltanen Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI Public Oy:stä esitteli Jatkuvan oppimisen markkinat Suomessa -selvityksen tuloksia. Selvitykseen sisältyi julkisten ja yksityisten koulustoimijoiden markkinaehtoisesti tarjoama ei-tutkintoon johtava koulutus

Keskustelussa kiitettiin mielenkiintoisesta selvityksestä ja tuotiin esiin tarve markkinaehtoisen toiminnan laadun varmistukseen ja tarpeeseen käydä keskustelua yhteisistä periaatteista. Lisäksi tuotiin esiin kytkentä myös vapaa-ajan toiminnasta ja harrastuksista kertyvän osaamisen tunnistamiseen. Todettiin koulutusviennin rajautuneen toimeksiannon ulkopuolelle, mutta selvityksessä mukana olleista toimijoista noin viidennes toimi kansainvälisesti.

7 Muut asiat

Lopuksi puheenjohtaja totesi, että seuraava kokous pidetään Eduskunnassa 9.12

8 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 9.45.

Osallistujat

Andersson, Li
Bergman, Mertzi
Bussman, Annika
Felt, Teija
Haatainen, Tuula
Hannula, Mirja
Heinikoski, Mikko
Heinivirta, Kirsi
Heinonen, Ville
Honkonen, Petri
Hopsu, Inka
Ikkela, Saara
Kinnunen, Mikko
Koivulaakso, Dan
Koponen, Ari
Laakkonen, Mikko
Lehikoinen, Anita
Lerssi, Risto
Mäkeläinen, Ulla
Nieminen, Minna
Ollikainen, Mikko
Piepponen, Anna Kaarina
Rehunen, Joni
Risikko, Paula
Salmi, Merja
Siltanen, Kirsi
Sojonen, Elina
Vallander, Taina
Vartiainen, Marja